

แนวทางการควบคุมและกำจัดแมลงดูดเลือด และตัวอย่างยาฆ่าแมลงที่มีในท้องตลาด ของประเทศไทย

รูปแบบการใช้ยากำจัดปรสิตภายนอก ได้แก่ แบบราดหลัง (pour-on) แบบฉีดพ่น และแบบฉีด

1. แบบราดหลัง (Pour-on)

Flumethrin (ยากลุ่ม synthetic pyrethroid)

- Bayer: Bayticol 10 mg/ml (1%) pour-on solution
 - ใช้ได้ผลกับแมลงบิน เห็บ ไร เหา หมัด ยุง และอื่นๆ
 - 1 มล./น้ำหนักตัว 10 กก. สำหรับเห็บและเหา (biting lice), 2 มล./น้ำหนักตัว 10 กก. สำหรับไร (mange) และเหา (sucking lice)
 - ใช้ผลิตภัณฑ์ตามแนวกระดูกสันหลังจากหน้าไหล่ถึงหาง
 - ออกฤทธิ์ 14 วัน
 - สามารถใช้ได้ในโคห้องและโคมิให้นมได้

ผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น Bayticol®

*ทั้งนี้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์นั้นๆ เนื่องจากอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์
ผลข้างเคียงของผลิตภัณฑ์กลุ่ม synthetic pyrethroids: อาจระคายเคือง แพ้หรือคันบริเวณที่ใช้
ผลิตภัณฑ์

Moxidectin (ยากลุ่ม Macrocyclic lactone)

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ เช่น

- Zoetis: Cydectin® pour on for cattle
 - ใช้ได้ผลกับเหา ไร แมลงวันริ้นควาย (horn flies) เห็บโค myiasis และอื่นๆ
 - 1 มล./10 กก.
 - ใช้ในโคอายุ > 8 สัปดาห์ สามารถใช้ในโคห้องและโคให้นมได้
 - เทผลิตภัณฑ์ลงบนหลังตามแนวกระดูกสันหลังจากไหล่ถึงหาง

ผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น Cydectin®

*ทั้งนี้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์นั้นๆ เนื่องจากอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์

ผลข้างเคียงของยากลุ่ม macrocyclic lactones

- ปฏิกริยาการอักเสบจากการตายของตัวอ่อนที่เคลื่อนตัว โดยขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตัวอ่อน (larva) มีการเคลื่อนย้ายไป เช่น หากตัวอ่อนที่เคลื่อนย้ายตายในหลอดอาหาร สามารถทำให้เกิดการกินไม่ได้ น้ำลายไหล หลอดอาหารอักเสบ และท้องอืดได้ หรือถ้าอยู่ในช่องว่างกระดุก สันหลัง อาจพบอาการเดินเซ กล้ามเนื้ออ่อนแรง และอาจพบขาหลังเป็นอัมพาตได้
- ปฏิกริยาเฉพาะตำแหน่งของเนื้อเยื่อจากการฉีด ivermectin ได้แก่ เจ็บปวดตำแหน่งทำการฉีด อาจพบการบวมของเนื้อเยื่ออ่อน แต่สามารถหายเองได้โดยไม่ต้องทำการรักษา และเนื่องจากความเสี่ยงของการเกิดปฏิกริยาเฉพาะตำแหน่งของเนื้อเยื่ออาจมีการติดเชื้อ Clostridial ร่วมได้ ดังนั้นจึงควรใช้ยาปฏิชีวนะร่วมด้วยหากสัตว์มีปฏิกริยาเฉพาะตำแหน่งของเนื้อเยื่อ

2. แบบฉีดพ่น

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ เช่น

● Bayer: อะควา เรสซิเจน

- ประกอบด้วย S-bioallethrin 0.14% w/w, Permethrin 10.27% w/w, Piperonyl butoxide 9.84% w/w
- ใช้ได้ผลกับยุง แมลงบิน เห็บ ไร หมัด และอื่นๆ
- ผลข้างเคียง: ระคายเคืองบริเวณที่สัมผัส
- ใช้ฉีดพ่นแบบ

วิธีการใช้	อัตราการผลิตผสม อะควา เรสซิเจน : น้ำ	ปริมาณการใช้ผลิตภัณฑ์ หลังผสมที่แนะนำ
Thermal fogging (ภายนอกอาคาร)	10 มล. : 1 ลิตร	ใช้ 10 ล./10,000 ตร.ม. ด้วย เครื่องพ่นแบบ high output
	20 มล. : 1 ลิตร	ใช้ 5 ล./10,000 ตร.ม. ด้วย เครื่องพ่นแบบ low output
Thermal fogging (ภายในอาคาร)	20 มล. : 1 ลิตร	700 มล./ทุกๆ 2,000 ลบ.ม.
ULV (ภายนอกอาคาร)	100 มล. : 1 ลิตร	500 มล./10,00 ตร.ม.
	50 มล. : 1 ลิตร	1 ล./10,00 ตร.ม.
ULV (ภายในอาคาร)	50 มล. : 1 ลิตร	40 มล./ทุกๆ 300 ลบ.ม.

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น เรสซิเจน

*ทั้งนี้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์นั้นๆ เนื่องจากอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์

● ไอ ซี พี ลัตดา: ไซเพอร์การ์ด 25 อีซี ไบโอ (Cyperguard 25 EC BIO)

- Cypermethrin 25% w/v EC
- ใช้ได้ผลกับยุง แมลงบิน เหน็บ ไร หมัด และอื่นๆ
- ใช้กับเครื่องพ่นหมอกควัน
- ผสมในอัตรา 5 มล./น้ำ 1 ลิตร หรือ 1 ลิตร/น้ำ 200 ลิตร (1:200)
- อัตราการฉีดพ่นสำหรับแมลงบิน: ฉีดพ่นในอัตรา 25 มล./พื้นที่ 1 ตร.ม. หรือ 200 ลิตร/พื้นที่ 80 ตร.ม.
- อัตราการฉีดพ่นสำหรับแมลงคลาน: ฉีดพ่นในอัตรา 50 มล./พื้นที่ 1 ตร.ม. หรือ 200 ลิตร/พื้นที่ 40 ตร.ม.
- ผลข้างเคียง: ระคายเคืองบริเวณที่สัมผัส

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น ไซเพอร์การ์ด 25 อีซี

, ไซเพอร์การ์ด 10 อีซี

*ทั้งนี้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์นั้นๆ เนื่องจากอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์

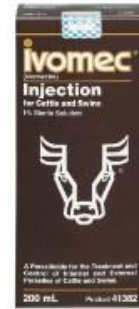
ข้อเสีย เกิดผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่นๆ และอาจมีการตกค้างในสิ่งแวดล้อม เช่น ในดิน แหล่งน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพคนและสัตว์ต่อไปได้

3. แบบฉีด เช่น

Ivermectin (ยาในกลุ่ม Macrocylic lactones)

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ เช่น

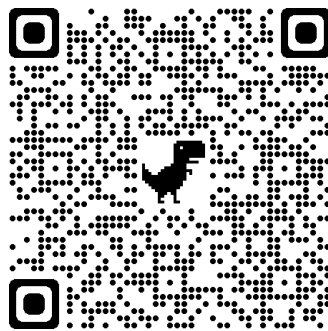
- Boehringer Ingelheim; Merial: ชื่อ Ivomec® 1% injection
 - ใช้ได้ผลกับเหา ไร แมลงวันริ้นควาย (horn flies) เห็บโค myiasis และอื่นๆ
 - ในโค 1 มล./น้ำหนักตัว 50 กก. (สูงสุด 10 มล./การฉีด 1 ตำแหน่ง)
 - ฉีดใต้ผิวหนัง (ผิวหนังส่วนที่มีความยืดหยุ่น ตำแหน่งหน้าหรือหลังบริเวณไหล่)
 - ออกฤทธิ์ 28 วัน
 - ใช้ในโคอายุ > 4 เดือน
 - ผลข้างเคียง: เหมือน moxidectin

ผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น Ivomec , Ivermec®

*ทั้งนี้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของฉลากผลิตภัณฑ์นั้นๆ เนื่องจากอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละผลิตภัณฑ์

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

องค์ความรู้โรคล้มปี สกิน